

1842

LEEUWARDER

D I N G S D A G

COURANT.

den 18 JANUARIJ.

De middelprijzen van de in- en uitlandsche Tarwe en Rogge, waarnaar de zetting van den prijs van het Tarwe- en Roggebrood moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 14 Januarij 1842, te Leeuwarden, geweest als volgt:

Van de Tarwe per mudde f 10.96.
Van de Rogge per last - 223.50.
Leeuwarden, De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland,
den 15 Januarij 1842. VAN S I J T Z A M A.

D U I T S C H L A N D.

DUSSELDORP, den 12 Januarij. Het dagblad van Koblenz spreekt, in een bericht van de Elbe, van het ontwerp eener door protestantsche geestelijken in het noorden van Duitschland te stichten vereeniging, die ten doel zoude hebben, om bij de Deutsche Vorsten aan te dringen op het op nieuw openlijk en uitdrukkelijk erkennen en bekrachtigen van den Westphaalschen-vrede, als eerste volks-verdrag in Europa. Men zoude daarin een middel zien, om den kerkelijken vrede onder de verschillende geloofsbelijdenissen te bevestigen, en men spreekt tevens van het ontwerp van een afzonderlijken brief aan Z. M. den Koning van Pruisen, waarin deze Monarch verzocht zoude worden, om, als beschermers van godsdienst, vrede en regtvaardigheid, in deze gewichtige gelegenheid zijnen invloed bij de Deutsche Bonds-vergadering te doen gelden.

Den 8sten is het ijs op den Rijn, een half uur beneden Oberwesel, vastgeraakt.

E N G E L A N D.

LONDEN, den 12 Januarij. Ter gelegenheid van de komst van Z. M. den Koning van Pruisen en andere Vorstelijke personen in deze hoofdstad, zullen eenige regimenten van onderscheidene wapens uit naburige plaatsen herwaarts komen, om militaire manoeuvres uit te voeren.

De dezer dagen uit China hier te lande aangevoerde geldswaarde, welke een gedeelte uitmaakt van de door de Chinezen betaalde som voor het ontruimen van Canton, is eergisteren in de Munt alhier binnengebragt, onder een grooten toeloop der volks-menigte. Deze schat bestaat uit kleine staven en stukken zilver, ter waarde van 550,000 p. st., en was gepakt in 100 kisten. Men zal dezelve versmelten, en er vervolgens gemunt geld van maken.

B E L G I E.

BRUSSEL, den 13 Januarij. Onze regering zit met het fameuse orangistische komplot erg in het naauw; zij kan maar geen bewijs hoegenaamd vinden, dat het Hollandsche gouvernement er eenig deel aan heeft. Daar men nu in den beginne van die zaak zoo veel ophef gemaakt heeft, is men beschaamd, dat de geheele geschiedenis met een sissers zal moeten afloopen.

N E D E R L A N D E N.

's GRAVENHAGE, den 14 Januarij. Z. Exc. de Minister van Financien heeft ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat de rentebetaling op de, volgens de wet van 28 April 1834 daargestelde Schatkist-Biljetten, na de verschijndagen in 1842, zal worden gedaan op den voet, zoo als dit ook de vorige jaren heeft plaats gehad, gelijk ook de opzegging, voor zoo veel de aflossing derzelven verlangd wordt, op den vorigen voet, gedurende dit jaar, zal kunnen geschieden, en deze aflossing dienovereenkomstig zal worden bewerkstelligd.

AMSTERDAM, den 14 Januarij. Naar wij vernemen zou zich de keuze des Konings, tot het vervullen van het burgemeesterschap onzer hoofdstad, bepaald hebben op den heer P. Huidekoper, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Het heeft Z. M. den Koning behaagd, den Hoog Welgeboren heer P. A. Reuchling, consul van Zijne Koninklijke Hoogheid den Groothertog van Baden, directeur der Nederlandsche Verzekering-Maatschappij te Tiel, in den Nederlandschen Adelstand in te lijven.

DOCKUM, den 13 Januarij. Heden had alhier de Hardrijderij op schaatsen plaats. Tachtig, waaronder vele der meestbekende hardrijders, werden tot dezen wedstrijd toegelaten, in welken Jan en Fedde Woudstra, van de Lemmer, prijs en premie behaald hebben.

Alles is onder gunstig weder en bij fraaie muziek ten genoeg van duizenden aanwezigen afgeloopen, terwijl er na afrek van alle kosten eene som van f 125.27½ voor de armen dezer stad is overgebleven. Dit feest zal dus weder aangename herinneringen nalaten.

LEEUWARDEN, den 17 Januarij. Blijkens de Registers van den Burgerlijken Stand, zijn in het afgeloopen jaar 1841, binnen deze stad

G E B O R E N:

In de maanden	In de maanden	In de maanden	In de maanden
Januarij..... 76	April..... 74	Juli..... 78	October..... 52
Februarij..... 65	Mei..... 78	Augustus..... 62	November..... 65
Maart..... 94	Juni..... 47	September..... 54	December..... 60

Uitmakende 805, waarvan 409 tot het mannelijk en 396 tot het vrouwelijk geslacht behooren en waaronder 13 tweelingen. Meerder geboren dan in het vorige jaar 1.

O V E R L E D E N:

Beneden den ouderdom van 1 jaar	van 1 tot 3 jaren	van 3 tot 5 jaren	van 5 tot 7 jaren	van 7 tot 9 jaren	van 9 tot 11 jaren	van 11 tot 13 jaren	van 13 tot 15 jaren	van 15 tot 17 jaren	van 17 tot 19 jaren	van 19 tot 21 jaren	van 21 tot 23 jaren	van 23 tot 25 jaren	van 25 tot 27 jaren	van 27 tot 29 jaren	van 29 tot 31 jaren	van 31 tot 33 jaren	van 33 tot 35 jaren	van 35 tot 37 jaren	van 37 tot 39 jaren	van 39 tot 41 jaren	van 41 tot 43 jaren	van 43 tot 45 jaren	van 45 tot 47 jaren	van 47 tot 49 jaren	van 49 tot 51 jaren	van 51 tot 53 jaren	van 53 tot 55 jaren	van 55 tot 57 jaren	van 57 tot 59 jaren	van 59 tot 61 jaren	van 61 tot 63 jaren	van 63 tot 65 jaren	van 65 tot 67 jaren	van 67 tot 69 jaren	van 69 tot 71 jaren	van 71 tot 73 jaren
159	73	75	75	77	77	79	81	83	85	87	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Bedragende 593, waarvan tot het mannelijk 277 en 316 tot het vrouwelijk geslacht behooren. Meerder overleden dan in het vorige jaar 30.

Overtreffende alzoo het getal der geboren dan der overledenen 212.

In hetzelfde jaar zijn gehuwd 210 paren. 32 paren meerder dan het vorig jaar. Echtscheidingen geene. In het vorige jaar 1.

Te Utrecht zijn in het jaar 1841 geboren 892 zonen, 841 dochters; te zamen 1733 kinderen, waaronder 20 paren tweelingen. Overleden 707 personen van het mannelijk, 691 van het vrouwelijk geslacht; te zamen 1398; waaronder zijn begrepen 105 doodgeborenen, en 28 personen, die in het groote Rijkshospitaal zijn gestorven. Gehuwd 363 paren. Echtscheiding 1.

In het jaar 1841 zijn te Leiden geboren 758 zonen, 682 dochters; te zamen 1440 kinderen. Overleden 227 mannen, 240 vrouwen, 219 zonen, 212 dochters; te zamen 988 personen. Bovendien zijn aangegeven 110 levenloze kinderen. Gehuwd 226 paren.

Gedurende het jaar 1841, zijn te Haarlem geboren 473 zonen en 493 dochters te zamen 966 kinderen; waaronder 13 paren tweelingen. Overleden 359 personen van het mannelijk, en 374 van het vrouwelijk geslacht; te zamen 733. Gehuwd 211 paren.

Te Dordrecht zijn geboren 436 zoons en 446 dochters, te zamen 882 kinderen. Overleden van het mannelijk geslacht 348 en van het vrouwelijk geslacht 324, dus 672 personen. Ongehuwd 167 paren. Echtscheiding 1.

Te Nijmegen geboren 368 zonen, 338 dochters; te zamen 706 kinderen. Overleden 243 personen van het mannelijk, 260 van het vrouwelijk geslacht; te zamen 503; behalve 40 doodgeborenen, en 18 elders overledene personen. Gehuwd 131 paren.

Te Delft geboren 307 zonen, 304 dochters; te zamen 611 kinderen. Bovendien als levenloos aangegeven 19 geboren van het mannelijk en 11 van het vrouwelijk geslacht. Overleden 524 personen; waaronder 255 van het mannelijk en 269 van het vrouwelijk geslacht. Gehuwd 118 paren.

Te Gouda zijn in 1841 geboren 305 zonen en 299 dochters, te zamen 604 kinderen, waaronder echter niet zijn begrepen 28 levenloos aangegeven zonen en 18 dochters; overleden 271 personen van het mannelijk en 269 van het vrouwelijk geslacht, te zamen 540; gehuwd 99 paren, en geene echtscheidingen.

Te Schiedam geboren 253 zonen, 249 dochters, en 13 levenloos aangegeven kinderen; te zamen 515. Overleden 164 personen van het mannelijk en 171 van het vrouwelijk geslacht; te zamen 335. Gehuwd 83 paren.

In het jaar 1841 zijn te Zaandam geboren 235 zonen, 223 dochters; te zamen 458 kinderen. Het getal der overledenen heeft bedragen 124 van het mannelijk, 147 van het vrouwelijk geslacht; te zamen 271; waaronder zijn begrepen 8 personen, die elders overleden, doch te Zaandam ingeschreven zijn. Doodgeborenen of als levenloos aangegeven 17 kinderen. Huwelijken 87.

Te Hoorn zijn in het jaar 1841 geboren 308 kinderen, als 169 van het mannelijk en 139 van het vrouwelijk geslacht. Overleden 119 personen van het mannelijk en 96 van het vrouwelijk geslacht, te zamen 215. Onder dit getal zijn niet begrepen 8 doodgeborenen, benevens 5 personen elders overleden. Gehuwd 78 paren.

Te Alkmaar zijn in genoemd jaar geboren 185 zonen, 163 dochters; te zamen 348 kinderen. Overleden 119 personen van het mannelijk, 115 van het vrouwelijk geslacht; in het geheel 234. Gehuwd 79 paren.

Te Zierikzee geboren 148 zonen, 135 dochters; te zamen 283 kinderen. Overleden 203 personen, te weten 103 van het mannelijk en 100 van het vrouwelijk geslacht. Gehuwd 54 paren.

In de gemeente Meppel zijn over het jaar 1841 geboren 220 kinderen, 120 zonen en 100 dochters, waarvan 4 onechten; overleden 126 personen, waarvan 62 tot het mannelijk en 64 tot het vrouwelijk geslacht behooren, en 35 huwelijken gesloten; 86 personen hebben zich daar nedergezet en 60 zijn van daar vertrokken, zoodat de bevolking, welke met 1 Januarij 1841 bedroeg 6446 zielen, op den 1 dezer 6566 zielen beliep.

Te Amersfoort geboren 450 kinderen, te weten, 221 zonen en 199 dochters. Overleden 160 personen van het mannelijk en 174 van het vrouwelijk geslacht; te zamen 334; daaronder niet begrepen 28 als levenloos aangegeven kinderen. Gehuwd 98 paren.

Gedurende het afgeloopen jaar 1841 zijn te Vlaardingen geboren 297 kinderen, als 148 zonen en 149 dochters; overleden 197 personen, waarvan 99 van het mannelijk en 95 van het vrouwelijk geslacht, waaronder 3 doodgeborenen, en gehuwd 65 paren.

De stad Delfshaven telt, gedurende den jare 1841, bij den burgerlijken stand, 124 geboren, 83 overledenen en 17 gehuwden.

Tot leden en secundi van het Provinciaal Kerkbestuur, en mitsdien tot Presides en Assessoren van het Classikaal bestuur zijn verkozen: Voor de Classis van Harlingen: Tot lid, de heer W. Mebus, predikant te St. Jacobi Parochie; tot secundus, de heer J. P. Farret, predikant te Harlingen.

Als Provinciaal ouderling: Tot lid, de heer Mr. P. F. Martin, lid van den raad en ouderling te Leeuwarden; tot secundus, de heer Mr. W. Albarda, lid van den raad en ouderling te Leeuwarden.

Op de voordragt van den minister van Staat, belast met de generale directie voor de zaken der Hervormde Kerk, enz., heeft Z. M., bij besluit van den 31 December, ter vervulling der vacaturen in de onderscheidene hervormde kerkelijke collegien, met den 1 Januarij gezes jaars ontstaan, uit de ingezondene kerkelijke nominatie gedaan de navolgende benoeming:

Tot president van het provinciaal kerkbestuur in Vriesland, de heer B. Nieuwold, predikant te Leeuwarden.

Ter vervulling der vacaturen, met den 1 Januarij 1842 ontstaan in de provinciale collegien van toezigt op de kerkelijke administratie der Hervormden, zijn door Z. M., bij besluit van den 7 Januarij ll., no. 55, benoemd: in Vriesland: Op nieuw, baron R. H. S. G. Juckema van Burmania Rengers, lid van Gedeputeerde Staten en de heer Mr. J. Schik, griffier der Provinciale Staten.

Voor de Classis van Leeuwarden: Tot lid, de heer C. A. Kuipers, predikant te Bozum; tot secundus, de heer J. Meijer, Predikant te Beetgum; tot lid, de heer B. H. Habbema, predikant te Oenkerk; tot secundus, de heer G. van Trojen, predikant te Finkum; tot lid, de heer J. J. van Vloten, postdirecteur, ouderling te Leeuwarden; tot secundus, de heer Mr. B. Dorhout, lid van gedeputeerde staten, ouderling te Leeuwarden.

Voor de Classis van Harlingen: Tot lid, de heer G. E. D. Slothouwer, predikant te Burgwerd; tot secundus, de heer J. van der Vegt, predikant te Bolsward; tot lid, de heer J. du Saar, predikant te Harlingen; tot secundus, de heer P. C. Florison, predikant te Oosterbierum; tot lid, de heer F. de Greeve, hoogleeraar, ouderling te Franeker; tot secundus de heer J. Telling, notaris, ouderling te Franeker; en tot secundus van den gecommiteerden de Griens Dreu, de heer M. T. Laarman, predikant te Oosterlittens.

Voor de Classis van Sneek: Tot lid, de heer D. A. Escher, predikant te Bozum; tot secundus, de heer P. van Borssum Waalkes, predikant te IJsbrechtum; tot lid, de heer L. M. de Boer, predikant te Workum; tot secundus de heer R. L. Kijlstra, predikant te Rauwerd; tot lid, de heer H. J. Tjalsma, ouderling te Sneek; tot secundus, de heer Mr. B. Haga, secretaris en ouderling te Sneek.

Voor de Classis van Dokkum: Tot lid, de heer H. F. T. Fockens, predikant te Twijzel; tot secundus, de heer J. Wiskop, predikant te Metslawier; tot lid, de heer C. W. Wiggchram, predikant te Buitenpost; tot secundus, de heer L. D. Westerloo, predikant te Augustinusga; tot lid, de heer Dr. W. R. van der Weide, burgemeester, ouderling te Dokkum; tot secundus, de heer Mr. A. van Slooten, secretaris, ouderling te Dokkum.

Voor de Classis van Heerenveen: Tot lid, de heer H. ten Brink, predikant te Peperga; tot secundus, de heer J. Dyck Fladderus, predikant te Oudeberkoop tot lid, de heer A. Beekhuis, predikant te Tjerkgaast; tot secundus, de heer P. de Goeje, predikant te Heerenveen; tot lid, de heer J. van der Laan, procureur, ouderling te Heerenveen; tot secundus de heer Mr. U. A. Evertsen, president van de regtbank, ouderling te Heerenveen.

Ter vervulling der met 1 Januarij 1842 ontstane vacaturen in de Synode der Evangelische Luthersche kerk, zijn op de ingezondene kerkelijke nominatie, door Zijne Majesteit, bij besluit van den 7 Januarij ll., no. 56, gedaan de navolgende benoemingen:

1°. Tot leden en secundi der Synode, aanvang nemende met den jare 1842, de heeren: J. G. E. P. Fortmeijer, predikant te Rotterdam; Secundus H. Haaring, predikant te Middelburg; J. G. Litens, predikant te Haarlem; Secundus C. Rieken, predikant te Zaandam; J. G. Ommen, te Utrecht; Secundus J. F. L. Schröder, hoogleeraar te Utrecht; J. P. Mond, te 's Gravenhage; Secundi: Schest, te 's Gravenhage.

29. Voor den jare 1842, bij vernieuwing: Tot president der Synode, de heer J. Decker Zimmerman, predikant te Utrecht; tot vice-president de heer G. F. Sartorius, predikant te Amsterdam; en tot secundus van den vice-president, de heer H. J. Matthes, predikant te Leiden.

Bij besluit van den 9den dezer, no. 72, heeft Z. M. tot lid der provinciale geneeskundige commissie in Vriesland benoemd den heer J. M. Baart de la Faille, doctor in de genees- en vroedkunde te Leeuwarden, ter vervanging van den heer C. Mulder, vroeger Professor te Franeker, als zoodanig eervol ontstagen.

Z. M. heeft den luitenant-generaal H. baron Marcus de Kock benoemd tot lid van de Eerste Kamer.

De leden van de Tweede Kamer zijn aangeschreven, om tegen den 9 Februarij aanstaande hunne werkzaamheden te hervatten.

Door den Minister van Financien is, ter uitvoering van art. 3 der wet van 27 December 1840, (*Staatsblad* no. 79), bekend gemaakt, dat de Schatkist-biljetten, krachtens die wet uitgegeven, op den eersten dezer gezamenlijk beliepen eene som van twee millioen vijf honderd zeven en zeventig duizend vijf honderd gulden (f 2,577,500).

Men leest in de *Staats-Courant*: De Minister van Binnenlandsche Zaken maakt bekend, dat, naardien er voortdurend eene menigte verzoekschriften bij hem inkomende, om, zonder daarop aanspraak te kunnen maken, een pensioen of eene gratificatie uit 's Rijks schatkist te erlangen, daaraan eens voor altijd geen gunstig gevolg door hem kan worden gegeven:

De schatkist is geen diakonie-bestuur. De wet, zoowel als de toestand van 's Rijks finantien, eischen gebiedend, om de talloze aanvragen van opgenoemde aard te doen ophouden. Het Rijk kan nimmer worden aangesproken voor diensten, uitsluitend in het belang eener gemeente, eener provincie, of eene bijzondere instelling bewezen. Requesten, om bij wijze van gunstbetoon onder stand te verwerven, kunnen alleen dan in aanmerking komen, wanneer het verrigte meer bepaaldelijk tot nut van het algemeen strekte, en geheel buitengewone omstandigheden, van den wil des verzoekers onafhankelijk, oorzaak waren dat hij niet in de termen van pensioen viel."

De leiding van het groote muziek-feest van den Neder-Rijn, hetwelk in dit jaar te Dusseldorp zal plaats hebben, is opgedragen aan den kapelmeester Mendelssohn Bartholdy en den muziek-directeur Julius Riesz.

VERVOLG van het KONINKLIJK BESLUIT, houdende bepalingen betreffende het Lager Onderwijs. (Zie vorig no.)

Indien de schoolopziener (of de plaatselijke schoolcommissie), aan welke eenige bedenking door eenen geestelijke wordt ingeleverd, dezelve niet gegrond acht, zal hij (of de plaatselijke schoolcommissie) zich bij de kerkelijke overheid van dien geestelijke vervoegen, ten einde eene verklaring te vragen als boven is omschreven. Achtervolgens die verklaring zal de schoolopziener (of de plaatselijke schoolcommissie) het gebruik schorsen of toelaten.

In geval van schorsing, zal de schoolopziener (of de plaatselijke schoolcommissie) door tusschenkomst van den schoolopziener van deze, gelijk van de gansche toedragt der zaak, met overlegging der stukken in voege voorschreven, in de eerstkomende vergadering kennis geven aan de provinciale commissie van onderwijs, die alsdan, na gehouden deliberatie, naar bevind van zake, het beklagde zal verbieden of toelaten; zullende echter bij de gezegde deliberatie in het oog moeten worden gehouden, de noodzakelijkheid om te zorgen dat er voor de verschillende vakken van het onderwijs allezins doelmatige boeken ten gebruike der lagere scholen voorhanden blijven.

In geval het geheele boek enz. niet mogt zijn afgekeurd, zal evenwel, voor zooveel een lid de op bijzondere plaatsen gemaakte bedenkingen gegrond mogt vinden, daarop bepaaldelijk acht worden geslagen, te dien effekte dat dit boek enz. niet gebruikt zal mogen worden, dan na dat de daarin voorkomende plaatsen, waarop aanmerkingen zijn gevallen, onleesbaar zullen zijn gemaakt, en (wanneer de samenhang van den tekst zulks mogt vorderen) zullen zijn vervangen door hetgeen, onder toestemming van alle de leden, door de provinciale commissie, te dien einde, woordelijk aan de onderwijzers zal zijn opgegeven, en zullen in zoodanige gevallen de leden, die de gemaakte aanmerkingen op eenige plaats gegrond hebben geacht, gehouden zijn, een opstel te maken en aan de vergadering voor te stellen van hetgeen ter vervanging van dezelve plaats zoude kunnen worden opgegeven.

De Schoolopzieners en de leden der Plaatselijke Schoolcommissien, aan welke laatste de besluiten der Provinciale Commissien te dezen opzichte zullen worden bekend gemaakt door den Schoolopziener, die zitting heeft in de Plaatselijke Schoolcommissie, zullen er met de meeste zorg voor waken, dat de afgekeurde boeken enz., van de bedoelde scholen worden geweerd, en dat van de boeken enz., waarvan eenige plaats of plaatsen zijn afgekeurd, geen ander gebruik worde gemaakt, dan overeenkomstig hetgeen de Provinciale Commissie daar omtrent zal hebben bepaald.

Al het vorenstaande is ook toepasselijk op de boeken enz., die men als prijzen aan de leerlingen zoude willen uitreiken.

Art. 11. Terwijl het aan de Onderwijzers bij de lagere scholen en bij de Rijks kweekscholen voor onderwijzers ten strengste verboden blijft om in dezelve onderwijs te geven in het leerstellige van eenig kerkgenootschap, of eenige uitlegging te geven of uitdrukking te bezigen, waardoor aan eene of andere gezindheid aanstoot zou kunnen worden gegeven, zullen voortaan, ter bevordering van het geven, van zoodanig leerstellig Godsdienstig onderwijs, door daartoe bevoegde personen afzonderlijk en uitsluitend aan de kinderen, tot de respectieve Kerkelijke genootschappen behorende, dagelijks, te beginnen met het jaar 1842, de lokalen der Openbare scholen gedurende één uur beschikbaar gesteld moeten worden, en zal men de bepaling van het daartoe te bestemmen uur en van het gebruik daarvan bevestigings ten behoeve van iedere kerkelijke gezindte regelen, door tusschenkomst der Schoolopzieners of der leden van de Plaatselijke Schoolcommissie, onder welke de scholen respectievelijk ressorteren, na opzettelijk overleg met de geestelijken der verschillende Kerkelijke gezindheden in de stad of gemeente.

Art. 12. Bij wijziging in zoo verre van art. 4 van het Reglement A, behorende bij de wet van 3 April 1806, zullen de huisonderwijzers en de huisonderwijzeressen in hunne eigen huizen of in de huizen van anderen, aan niet meer dan hoogstens vijf leerlingen te gelijktijd onderricht mogen geven in zoodanige gedeelten van het lager onderwijs, bij art. 1 van het voornoemde Reglement omschreven, als waarvoor zij de algemeene en speciale toelating verkregen hebben, ten ware evenwel, dat zich in één huisgezin een grooter aantal kinderen, mits tot hetzelfde behorende, mogt bevinden.

Onze Minister van Binnenlandsche zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschriften zullen worden medegedeeld aan het Departement voor de Hervormde en andere Eerediensten en aan dat voor de zaken van de Roomsche-Katholieke Eeredienst, tot informatie en narigt voor zoo veel ieder aangaat, alsmede aan den Raad van State, en hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

Gegeven te 's Gravenhage, den 2 Januarij 1842.

WILLEM.

De Minister van Binnenlandsche zaken,
SCHIMMELPENNINGK VAN DER OIJE.

Bij de toezending van dit besluit aan de Gedeputeerde Staten der provincien, zijn dienaangaande, bij eene circulaire van Z. Exc. den Minister van Binnenlandsche zaken, de volgende toelichtingen gegeven:

Het besluit is genomen, nadat bij het Gouvernement al de ingekomene bezwaren en de daarop ingewonnen zeer uiteenlopende consideratien en advieses was gebleken, dat, ofschoon de wijze van toepassing der bestaande verordeningen op het lager onderwijs, waarover men vermeende zich te moeten beklagen, de aanleiding tot het ontrusten der gemoeiden had gegeven, de adressanten echter niet slechts bedoelden om daaromtrent voor het vervolg genoegzame waarborgen te verkrijgen, maar dat hun verlangen zich uitstrekte tot eene afscheiding der of wel tot het verkrijgen van vrijheid om zoodanige scholen zonder eenige voorafgaande autorisatie te mogen opigten, door welk een of ander eene geheele lager onderwijs hier te lande is gevestigd, zoude worden te weeg gebragt; ter deeld, echter verreweg de meerderheid, zoo van hen die hunne wenschen te die door hetzelfde waren geraadpleegd, van gevoelen was, dat van gezegde Het Gouvernement, daarbij in aanmerking genomen hebbende den graad van

ontwikkeling en bloei, waartoe het lager onderwijs gekomen is, gedurende de vier en dertig jaren, dat hetzelfde, volgens die grondbeginselen bestuurd is geworden, heeft dan ook begrepen, dat er geene termen waren om thans van de zelfde af te wijken, doch dat er maatregelen dienden te worden genomen, om de misbruiken, die in derzelver toepassing konden zijn ingeslopen, te doen ophouden, en om daardoor en door het geven van waarborgen tegen zoodanige misbruiken voor het vervolg al te doen, wat mogelijk was, om aan de ontruste gemoeiden het noodige vertrouwen in te boezemen, zonder door hoogst moeilijke en gevaarlijke proefnemingen het openbaar lager onderwijs hier te lande wellicht aan teruggang en verval bloot te stellen, en zoo doende wederom van de andere zijde groote bezorgdheid te verwekken bij de hiervoren bedoelde meerderheid.

Intusschen stelt het Gouvernement er mede den hoogsten prijs op dat aan de schoolkinderen ieder naar de begrippen der kerk waartoe zij behooren, grondig leerstellig Godsdienstig onderwijs worde gegeven, en het is dan ook om hetzelfde zoo veel mogelijk te bevorderen, dat, volgens art. 11 van het besluit, de schoollocalen, te dien einde, dagelijks beschikbaar zullen zijn, terwijl daarenboven de kerkelijke autoriteiten der verschillende gezindheden van Gouvernementswege zullen worden opgewekt en uitgenoodigd, om te zorgen, dat voor de schoolkinderen de weg tot het ontvangen van het bedoeld onderwijs al meer en meer worde geopend.

Maar is het van de eene zijde wenschelijk, dat hetgeen der kinderen aan leerstellig Godsdienstig onderwijs ontbreke, van den anderen kant kan er niet te veel worden gezorgd dat hetzelfde niet anders dan buiten den schooltijd en geheel afgezonderd aan de kinderen naar de verschillende Kerkgenootschappen, waartoe zij behooren, worde gegeven, ten einde er geen de minste inbreuk worde gemaakt op den aard der gemengde scholen.

De geest van het besluit is dan ook deze, dat de bestaande wettelijke bepalingen omtrent het openbaar lager onderwijs gehandhaafd wordende, hetzelfde zal blijven een belang van louter burgerlijk maatschappelijken aard, buiten invloed van het leerstellige van eenig Kerkgenootschap, en waarbij alle uitsluitende of eenzijdige rigting moet worden vermeden, zoodat de met hetzelfde in verband staande betrekkingen door ieder Nederlander, zonder onderscheid van Godsdienst, kunnen worden bekleed; doch dat men hun, die bezorgdheid hebben wegens de strikt onpartijdige handhaving dezer beginselen, zoo veel mogelijk, waarborgen wil geven, onder anderen door uitdrukkelijk te bepalen, dat bij de benoeming tot gezegde betrekkingen acht geslagen zal moeten worden op het daarstellen zoo veel mogelijk, eener billijke evenredigheid tusschen de leden der verschillende Kerkgenootschappen. Dit oogmerk blijkt meer bepaaldelijk uit art. 2, 4, 5, 7 en 8 van het besluit.

Het beginsel gehandhaafd wordende, dat het Openbaar lager onderwijs buiten den invloed van het leerstellige van eenig Kerkgenootschap moet blijven, heeft men tevens waarborgen willen geven, dat op de scholen niets worde geleerd dat met eenige Godsdienstleer in strijd zoude zijn, en ofschoon aan de Geestelijkheid der onderscheidene gezindten geene autoriteit met betrekking tot het Openbaar lager onderwijs mogt worden toegestaan, heeft men echter begrepen, dat de Geestelijken uit den aard der zaak het meest bevoegd zijn, om te dien opzichte een wakend oog te houden, en dat hun dus de gelegenheid moest worden verschaft om zich bekend te maken met hetgeen op de scholen geleerd wordt, ten einde zij, daarin iets vindende, dat zij vermeenen als strijdig met de leer hunner kerk beschouwd te moeten worden, zulks kunnen aanduiden, en daaromtrent hunne bezwaren zouden kunnen inbrengen.

Dit punt, hetwelk vele moeilijkheden opleverde, is thans geregeld geworden bij art. 10 van het besluit.

De goede werking dezer bepaling, met hoe veel zorg ook gesteld, zal evenwel grootendeels afhangen van de welwillende medewerking van allen, die er bij betrokken zijn, en van hun ernstig voornemen om met inachtneming der noodzakelijkheid, dat er steeds voor alle vakken van het onderwijs eene genoegzame keus van goede en doelmatige boeken enz. blijve bestaan, echter alles wat aanstoot zoude kunnen geven te doen ophouden of te vermijden, maar tevens om geene meerdere zwaarigheid in den weg te leggen, dan waartoe men zich in goede verpligt zal achten.

Dit een en ander zal, zoo ik vertrouw, voldoende zijn om U Edel Groot Achtbaren nader bekend te maken met het oogpunt, waaruit het tegenwoordig besluit moet beschouwd worden, en om U Edel Groot Achtbaren in staat te stellen, te dien opzichte de noodige inlichtingen en aanbevelingen te doen geworden aan allen, die in U Edel Groot Achtbaren provincie in eenige betrekking tot het openbaar lager onderwijs staan.

Het Gouvernement, dat het besluit heeft genomen met het doel, om zoo als in de praemissen is gezegd, zoo veel mogelijk aan de geopperde bezwaren te gemoet te komen, voor zoo veel zulks behoudens de bestaande wettelijke bepalingen kan geschieden, vermeent dan ook, door hetzelfde al het mogelijke gedaan te hebben om het vertrouwen te doen terug keeren, en verwacht tevens, dat ook zij, die, in eenige betrekking tot het lager onderwijs staande, de bepalingen van het besluit wellicht zouden beschouwen als minder noodig en als aanleiding kunnende geven tot verschillende moeilijkheden, desniettegenstaande, uit aanmerking van hetgeen men aan eens ieders gevoelen verschuldigd is, met de meeste welwillendheid steeds zullen medewerken om die moeilijkheden te vermijden, en om het besluit, door eene bedaalde en onpartijdige toepassing, inder daad te doen strekken ter bevordering der belangen van het onderwijs.

Moge echter deze verwachting onverhoopt niet worden verwezenlijkt, en mogt de ondervinding doen zien, dat de opvolging der bepalingen van het tegenwoordig besluit niet voldoende waren, om het voorgestelde doel te bereiken, en dat dit van den anderen kant niet mogelijk is, zonder inbreuk te maken op de thans bestaande wetgeving, alsdan zoude er niets anders overblijven, dan te overwegen, in hoe verre er termen zouden zijn, om de zaak te maken tot een punt van beraadslaging bij de Wetgevende Magt."

LEEWARDEN, den 17 Januarij 1842.

Naar men van goeder hand verneemt, zullen wij eerlang, misschien nog vóór het einde dezer maand, het genoegen hebben, het alom zoo zeer met roem bekende nationale gezelschap onder directie van den Heer Fougereux, binnen deze stad te zien, met het voornemen om in het lokaal van den schouwburg alhier, met terzijdestelling van alle gewone tooneelvoorstellingen, eenige representatien te geven in acrobatische, mimische, athletische en andere kunstvertooningen, afgewisseld door indiaansche spelen en andere exercitien, waarvan bereids het programma reeds zou zijn ontvangen.

Het zal wel geen betoog behoeven, hoezeer de komst van den Heer Fougereux met deszelfs kunstrijk gezelschap die niet alleen in al de voornaamste steden dezes Rijks, maar ook alom elders steeds den meesten roem hebben verworven en nog dagelijks inoogsten, alhier welkom zal zijn, te meer, daar de te geven stukken, volgens zeker berigt, van de brillantsten zullen zijn, die overal met den uitbundigsten lof zijn geëxecuteerd.

De Kantongeregter van Rauwerd maakt bekend, dat met primo Februarij zijne teregtzittingen zullen gehouden worden in het dorp Rauwerd, ten huize van J. D. LAROOIJ.

C. BERGSMA.

Openbare Dagvaarding.

Op heden den dertienden Januarij des jaars eenduizend achthonderd twee en veertig, heb ik REITZE BLOEMBERGEN SANTEE, Eerste Deurwaarder bij de Arrondissements Regtbank te Leeuwarden, wonende aldaar in letter G, no. 7, ten verzoeken van *Trijntje Hommes Calf*, Hulsvrouw van en gesterkt met *Hendrik Pietersen*, Vischafslager te Leeuwarden, zijnde de Vrouw tot het institueren van deze eisch door haren Man gemagtigd en als zoodanig ter instantie van hen echtelieden in dezen woonplaats gekozen hebbende ten Kantore van Mr. CIPRIANUS JOHANNES VAN DER VEEN, Procureur bij het Provinciaal Gerechtshof van Vriesland en bij de Arrondissements Regtbank te Leeuwarden, wonende aldaar, in letter G, no. 13, die in dezen voor hun zal occuperen, en uit krachte van het verlot aan hun Requiranten op een daartoe ingediend Request, verleend bij bevelschrift der gemelde Regtbank, in dato den veertienden September achtien honderd een en veertig, waarvan het afschrift naar behooren is geregistreerd.

VOOR DE EERSTE MAAL GEDAGVAARD

Rienk Hoites de Vries, of zich ook wel hebbende genoemd *Rienk de Vries*, in der tijd woonachtig te Leeuwarden, in den jare 1800 zes ingelijfd als Kanonrijder bij de zevende Bataafsche Artillerie veld- en transportreijn, als toen in garnizoen te Utrecht, hebbende na dien tijd verscheidene veldtogten mede gemaakt.

Om bij voorafgestelden Procureur te verschijnen op Dingsdag den derden Mei des jaars een duizend achthonderd twee en veertig, voordemiddags ten tien ure ter teregtzitting van welgemelde Regtbank, hare zittingen houdende in een

vertrekken van het Provisioneel Gerechtsgebouw staande op den Wisjesdwinger te Leeuwarden,

Ten einde:

Aangezien de gedaagde bij het vertrek van zijne voormelde woonplaats wel orde op zijne zaken heeft gesteld, als hebbende tot het waarnemen derzelve eenen volmagt afgegeven, doch er meer dan tien jaren sedert de laatste tijding zijn verlopen, welke in den jare 1800 tien schijnt geweest te zijn, waaruit gebleken is dat hij gedaagde in leven was, terwijl er na dien tijd noch eenig bewijs van zijn aanwezen noch van zijn overlijden is ingekomen.

Aangezien er alzo regtsvermoeden bestaat dat de gedaagde is overleden en wel sedert den dertigsten Juli 1800 tien of sedert zoodanigen anderen dag als de Regtbank zal vermoenen te moeten bepalen, en zij Requiranten er belang bij hebben dat dit vermoeden door den Regter worde uitgesproken.

Mitsdien hij alsdan van zijn aanwezig zal doen blijken, zullende ingeval ten dage dienende noch de gedaagde noch iemand voor hem mogte opkomen die van zijn aanwezig doet blijken, door de Requiranten worden geconcludeerd dat daarvan aan hun acte zal worden verleend en dien tengevolge tevens verlof tot het doen eener tweede dagvaarding overeenkomstig de tegenwoordige.

Dit exploit heb ik Deurwaarder bij aanplakking zoo aan de hoofdeur van voornoemd Gerechtsgebouw, als aan het Stadhuis te Leeuwarden gedaan, terwijl voorts een afschrift van hetzelfde door mij is overgegeven aan den Heere Officier bij welgemelde Arrondissements Regtbank, endoor wien mijn oorspronkelijk met *gezien* is geteekend, en heb ik hetzelfde almede ter plaatsing bezorgd in de Leeuwarder Courant en in het Algemeen Amsterdamsch Nieuws- en Handelsblad welke Nieuwspapieren daartoe bij het in dezen gemelde bevelschrift uitdrukkelijk zijn aangewezen.

Kosten zijn zeven Gulden dertien een tweede Cents.

Exploit f 1,00.
Afschrift - 1,35.
Visa, Aanplakken en Courant - 1,50.
Repertoire - 0,10.
Zegels - 2,08.
Registratie - 1,10½.

R. BLOEMBERGEN SANTEE.

Gezien bij mij Officier bij de Arrondissements Regtbank te Leeuwarden.

(get.) A. IJPEIJ.

f 7,13½.

Openbare Dagvaarding.

Op heden den tienden Januarij des jaars een duizend acht honderd twee en veertig, ten verzoeken van *Dieuwke Pieters Bakker*, zonder beroep, wonende te Leeuwarden, aan wie bij behoorlijk geregistreerd vonnis der Arrondissements Regtbank te Leeuwarden, in dato den twintigsten April 1800 een en veertig, het regt is verleend om in dezen tegen haren afwezigen man *Petrus Asmus Wijnia*, kosteloos te procederen, hebbende zij domicilie gekozen ten Kantore van Mr. CIJPRIANUS JOHANNES VAN DER VEEN, Procureur bij het Provinciaal Gerechtshof van Vriesland en bij de Arrondissements Regtbank te Leeuwarden, wonende aldaar in letter G, no. 13, die in dezen voor de Requirante blijft occuperen, en uit kracht van een vonnis gewezen door gemelde Regtbank in, dato den dertigsten November 1800 een en veertig, waarvan de Expeditie naar behooren is geregistreerd, heb ik LOUWRENS HARMENZON, Deurwaarder bij de Arrondissements Regtbank te Leeuwarden, wonende aldaar in letter G, no. 4,

TEN TWEEDEN MALE GEDAGVAARD

Petrus Asmus Wijnia voornoemd, voorheen arbeider te Blessum, doch thans afwezig, volgens de laatste van hem ingekomen tijding Grenadier bij het regiment Bijle, het tweede Bataillon eerste Compagnie Carabiniers, en als zoodanig als remplaceant ingelijfd bij de Fransche Armee, in den jare 1800 twaalf, om na verloop van drie maanden na heden en alzo op Dingsdag den derden Mei des jaars achttien honderd twee en veertig, voordemiddags ten tien ure, bij vooraf gestelden Procureur te verschijnen, ter Teregtzitting van de Arrondissements Regtbank te Leeuwarden, gehouden wordende in een der Vertrekken van het provisioneel Gerechtsgebouw, staande op den Wisjesdwinger aldaar.

Ten einde:

Aangezien de Gedaagde in den jare 1800 twaalf van zijne voormelde laatste woonplaats is vertrokken zonder volmagt tot het waarnemen zijner zaken gegeven, of orde op dezelve gesteld te hebben.

Aangezien de laatste stellige van hem zelven ontvangene tijdingen zijn geschreven uit Maagdenburg aan voornoemde zijne Vrouw *Dieuwke Pieters Bakker*, in dato den dertienden Augustus 1800 en twaalf, waarna hij evenwel de groote armee naar Rusland gevolgd zijnde, en vermoedelijk aldaar schijnt te zijn omgekomen en er alzo meer dan vijf jaren na het vertrek van de Gedaagde zijn verlopen, zonder dat er bewijs van zijn aanwezig of van zijn overlijden is ingekomen.

Aangezien er alzo regtsvermoeden bestaat dat de gedaagde is overleden, en wel sedert den dertienden Augustus 1800 twaalf, of zoodanigen anderen dag als de Regtbank zal vermoenen te moeten bepalen, en zij Requirante er belang bij heeft dat dit vermoeden door den Regter worde uitgesproken.

Aangezien de Gedaagde ten gevolge van een door voormelde Regtbank bij beschikking van den eersten Junij des jaars 1800 een en veertig, verleend verlof bij Exploit van mij Deurwaarder van den zeven en twintigsten Juli des jaars 1800 een en veertig, naar behooren geregistreerd op de wijze daarbij omschreven, ten eersten male is Gedagvaard, om op Dingsdag den negenden November laatstleden voor dezelve Regtbank te verschijnen, ten zoodanigen einde, als daarbij breder is omschreven, zonder dat noch de Gedaagde, noch iemand van zijnentwege op die Dagvaarding is verschenen, ten gevolge waarvan aan de Eischerse bij het Vonnis in het hoofd dezes voormeld akte van niet verschijning van den Gedaagde is verleend, met verlof tot het doen dezer tweede openbare Dagvaarding, op den voet en de wijze als bij het vroeger door de Regtbank verleende verlof is omschreven.

Mitsdien hij alzo aan deze Regtbank, hetzij in persoon, hetzij door iemand van zijnentwege van zijn aanwezig zal doen blijken, de Gedaagde tevens aangezegde, ingeval, noch hij, noch iemand voor hem op de tweede Dagvaarding bij vooraf gestelden Procureur mogt opkomen, en alzo niet behoorlijk van zijn aanwezig, zal doen blijken, door de Requirante zal worden geconcludeerd, dat haar daarvan acte zal worden verleend en tevens verlof tot het doen eener derde Dagvaarding overeenkomstig de tegenwoordige.

En heb ik Deurwaarder dit Exploit bij aanplakking gedaan zoo aan de hoofdeur der Vergaderplaats van gemelde Arrondissements Regtbank, als aan het Huis der Gemeente te Menaldum, terwijl ik een tweede afschrift van hetzelfde heb overgegeven aan den Ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij dezelve Regtbank, welke mijn oorspronkelijk met *gezien* heeft geteekend, en voorts nog bij plaatsing in de Leeuwarder Courant en in de Nederlandsche Staatscourant, als zijnde bij het voornoemd verlof de daartoe uitdrukkelijk aangewezen Nieuwspapieren.

De verschuldigde kosten zijn, behalve de zegel en registratie regten, vijf Gulden en negentig Cents.

KOSTEN.
Dagvaarding f 1,00.
Afschriften - 0,90.
Visa, Aanplakk. en Couranten - 1,50.
Afstandgeld - 2,50.

L. HARMENZON.

Gezien bij mij Officier bij de Arrondissements Regtbank te Leeuwarden.

J. M. v. BEIJMA,

Supst.

f 5,90.

En debet geregistreerd te Leeuwarden, den twaalfden Januarij achttien honderd twee en veertig, houdende een blad zonder renvooi, deel vijf en twintig, folio honderd en dertig, recto vak een, verschuldigd voor regt en verhooging een gulden tien een tweede cent.

ALBARDA.

Openbare Dagvaarding.

Heden den tienden dag der maand Januarij van den jare duizend acht honderd twee en veertig, ten verzoeken van *Hendrik Alberts Keur*, Turfmeeter en *Janke Alberts Keur*, Huisvrouw van en gesterkt met *Arjen Jansen*, Arbeider, Echtedien, allen te Leeuwarden woonachtig, aan wien bij behoorlijk geregistreerd Vonnis der Arrondissements Regtbank te Leeuwarden, van den vierden Mei 1800 een en veertig, het regt is verleend, om in dezen tegen hunnen afwezigen Oom *Jan Douwes Koopmans*, kosteloos te procederen; hebbende zij Requiranten woonplaats gekozen ten Kantore van Mr. CIJPRIANUS JOHANNES VAN DER VEEN, Procureur bij het Provinciaal Gerechtshof van Vriesland en bij de Arrondissements Regtbank te Leeuwarden, wonende aldaar in letter G, no. 13, die in dezen voor de Requiranten blijft occuperen, en uit kracht van het verlof aan mijne Requiranten verleend, bij Vonnis van welgemelde Arrondissements Regtbank, in dato den drie en twintigsten November dezes jaars, waarvan het Afschrift naar behooren is geregistreerd, heb ik LOUWRENS HARMENZON, Deurwaarder bij de Arrondissements Regtbank te Leeuwarden, wonende aldaar in letter G, no. 54,

TEN TWEEDEN MALE GEDAGVAARD

Jan Douwes Koopmans voornoemd, hebbende te Leeuwarden, wonende aldaar in letter G, no. 54,

warden, doch thans afwezig, als Remplaceant ingelijfd bij de Fransche Armee en vertrokken in den jare 1800 twaalf.

Om na verloop van drie maanden en alzo op Dingsdag den derden Mei 1800 twee en veertig, 'smorgens ten tien ure, bij vooraf gestelden Procureur te verschijnen, ter Teregtzitting van welgemelde Arrondissements Regtbank te Leeuwarden, gehouden wordende in een der vertrekken van het provisioneel Paleis van Justitie, staande op den Wisjesdwinger aldaar.

Ten einde:

Aangezien de Gedaagde in den jare 1800 twaalf van voormelde zijne woonplaats is vertrokken, zonder volmagt tot het waarnemen zijner zaken gegeven, of orde op dezelve gesteld te hebben.

Aangezien de laatste van hem ontvangene brieven, allen zijn geschreven uit Givet, den vijf en twintigsten April 1800 twaalf, aan zijne Vrouw en verdere betrekkingen, met vermelding in dezelve van naar Pruisisch Polen te moeten aftrekken, waarna hij de groote Armee naar Rusland schijnt te zijn gevolgd, en aldaar vermoedelijk is omgekomen, en er alzo meer dan vijf jaren na het vertrek van den Gedaagde zijn verlopen, zonder dat er bewijs van zijn aanwezig of van zijn overlijden is ingekomen.

Aangezien er alzo regtsvermoeden bestaat, dat de Gedaagde is overleden en wel sedert den vijf en twintigsten April 1800 twaalf, of zoodanigen anderen dag als de Regtbank zal vermoenen te moeten bepalen, en zij Requiranten er belang bij hebben dat dit vermoeden door den Regter worde uitgesproken.

Aangezien de Gedaagde ten gevolge van een door voormelde Regtbank, bij beschikking van den achtsten Junij des jaars 1800 een en veertig, verleend verlof, behoorlijk geregistreerd, door mij Deurwaarder bij exploit van den zeven en twintigsten Juli laatstleden, mede behoorlijk geregistreerd, ten eersten male is gedagvaard, om op Dingsdag den negenden November daaraanvolgende, voor dezelve Regtbank te verschijnen, ten zoodanigen einde, als daarbij breder is omschreven, zonder dat of de Gedaagde of iemand van zijnentwege op die dagvaarding is verschenen, ten gevolge waarvan aan de Eischers bij het in het hoofd dezes gemelde vonnis, acte van niet verschijning van den Gedaagde is verleend, tevens met verlof tot het doen dezer tweede openbare Dagvaarding, op den voet en de wijze als bij het vroegere door de Regtbank verleende verlof is omschreven. Mitsdien hij Gedaagde aan deze Regtbank van zijn aanwezig zal doen blijken, zullende ingeval ten dage dienende, noch de Gedaagde, noch iemand voor hem bij vooraf gestelden Procureur mogt opkomen, die van zijn aanwezig doet blijken, door de Requiranten worden geconcludeerd, dat aan hun daarvan acte zal worden verleend, en ten gevolge dezes tevens verlof tot het doen eener derde en laatste Dagvaarding, overeenkomstig de tegenwoordige.

Dit exploit is door mij Deurwaarder bij aanplakking gedaan zoo aan de Hoofdeur der Vergaderplaats van welgemelde Arrondissements Regtbank, als aan het Stadhuis te Leeuwarden, terwijl ik een afschrift van hetzelfde heb overgegeven aan den Ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij dezelve Regtbank, door wien mijn oorspronkelijk exploit met *gezien* is geteekend, en voorts nog bij plaatsing in de Leeuwarder Courant en in de Nederlandsche Staats-Courant, welke nieuwspapieren daartoe bij het in dezen gemelde vonnis uitdrukkelijk zijn aangewezen. De verschuldigde kosten zijn behalve de zegel- en registratie-regten drie Gulden en veertig Cents.

KOSTEN.
Dagvaarding f 1,00
Afschriften - 0,90
Visa, Aanplakken en Couranten - 1,50

f 3,40.

L. HARMENZON.

Gezien bij mij Officier bij de Arrondissements Regtbank te Leeuwarden.

J. M. VAN BEIJMA,

Subst.

En debet geregistreerd te Leeuwarden den elfden Januarij achttien honderd twee en veertig, houdende een blad zonder renvooi, deel vijf en twintig, folio honderd dertig, recto vak een, verschuldigd voor regt en verhooging een Gulden tien een tweede Cent.

ALBARDA.

De BOTER te Leeuwarden, den 14 Januarij 1842, f 35,50 à f 36,50.
BOTERPRIJZEN, bedongen door het FRIESCH GENOOTSCHAP van Proefondervindelijke Landbouw.

LEEUWARDEN, Vrijdag den 14 Januarij 1842: Puik Boter f 36,50.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, den 15 Januarij 1842.

	NEDERLAND	GEBL.	RUSLAND.	GEBL.
Werk. Schuld 2½ pCt.	51½	51½	51½	1798, 1816.... 5 pCt. 106
Dito dito.... 5	100½	100½	100½	1828, 1829.... 5
Rest. Uitg. dito....	8½			1831, 1833.... 5
Kansbiljetten....	25½	25½	25½	Dito bij Hope... 4
Amortis. Synd. 4½ pCt.	91½	92	92	Inscr. in Assig. 6
Dito dito.... 3½	76½	76½	76½	Certif. vandito 6
Handel-Maats 4½	155½	155½	155½	AMERIKA... 6
O. I. Leening 5	97½			Dito..... 5
Rijn Spoorw....				POLEN.
Haarl. Spoorw....				Aand. met Lot f. 300 f
Rott. dito.....				OOSTENRIJK.
Haarl. Meer.... 5 pCt.				Metaliek.... 5 pCt. 105½
SPANJE.				Dito..... 2½
L. bij Ard. van 85 & 5 pCt. 22½				W.-B. bij G. & Co 5
Ardoins Coupon...				BRAZILIE.
Passive.....				Obl. te Lond. 5 pCt.

Lous. bij Hope 80½; Braz. van 100 & 66; van 200 & 63½.
De gunstige stemming, welke zich gisteren op het einde der beurs in onze binnenlandsche fondsen vertoonde, heeft heden voortgeduurd en in alle soorten derzelve vertoonde zich solide koopers, welke te gunstiger op de prijzen werkten, daar weinig aan de markt was. Inzonderheid was dit het geval met 5 pCts., die zich ½ pCt. sedert gisteren verbeterd hebben.
Spaansche effecten bij trage affaire prijshoudend. In de overige vreemde fondsen ging bijna niets om.

* * Heden morgen circa 6½ uur beviel allervoorspoedigst van eene welgeschapene DOCHTER MARIA FRANCISCA VERSTER, geliefde Echtgenoot van Kollum, den 6 Januarij 1842.

K. W. KELLIJ.

* * Heden beviel door Gods goedheid voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, mijne dierbare Echtgenoot IDA STOFFELS.

Workum, den 9 Januarij 1842.

SCHIK VIETOR.

* * Heden verlost door Gods goedheid voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER A. R. M. H. VAN GELDER, hartelijk geliefde Echtgenoot van Amsterdam, den 10 Januarij 1842.

R. BROEKMAN.

Eenige kennisgeving.
* * Heden morgen verlost zeer voorspoedig van eenen welgeschapen Zoon.

MARIA VAN DER LAAN, geliefde Echtgenoot van Leeuwarden, den 12 Januarij 1842.

A. NIJSLOOT.

Vrienden en Bekenden zoo in als buiten de Stad, gelieven deze algemeene voor bijzondere kennisgeving aan te nemen.

* * Heden verlost van eene welgeschapene DOCHTER, MAAIKE HARING-SMA, geliefde Echtgenoot van Franeker, den 12 Januarij 1842.

D. DIRKSZ Jz.

Algemeene kennisgeving.
* * Mijne geliefde Echtgenoot MARTHA SCHIERBEEK, beviel heden van eenen Zoon.

T. R. FEENSTRA,

Beetgum, den 13 Januarij 1842.
Vrienden en Bekenden gelieven deze als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

* * Heden verlost voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER LUCRE-TIA DEKAMA VAN BERKUM, geliefde Echtgenoot van Abbea, den 14 Januarij 1842.

T. J. TIJSMA.

SNEEK, den 16 Januarij 1842. Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, mijne geliefde Echtgenoot GEERTRUIDA AGATHA SPANNENBURG.

P. BINKES, Goud- en Zilversmid.

Familie, Vrienden en Begunstigers gelieven deze algemeene als bijzondere kennisgeving aan te merken.

* * Heden beviel mijne geliefde Echtgenoot CORNELIA SEMLER, van eenen Zoon.

Harlingen, den 13 Januarij 1842.

J. DE JONG.

* * Na eene hevige ziekte en daaruit ontstane verzwakking, overleed heden morgen mijne dierbare Echtgenoot BERTHA A. LÖEWENSTAMM, in den bloeienden leeftijd van ruim 36 jaren, mij nalatende acht kinderen, allen nog te jong om hun verlies te beseffen.

Amsterdam, den 17 Januarij 1842.

•• Heden overleed alhier tot bittere droefheid van mij en mijne twee jongere Zusters, onze geliefde Moeder AALTJE SINNEMA, Weduwe SIBBEN BROERS, in den ouderdom van nagenoeg 41 jaren.

A. BROERS.

Leeuwarden, den 7 Januarij 1842.

NB. De nog voorhanden zijnde Galanteriewaren, zullen tot verminderde prijzen worden uitverkocht.

•• Het behaagde den altoeden God, heden avond om 8½ uur, na eene ongesteldheid van slechts vier dagen, door den dood van ons te nemen, onze geliefde Moeder IJMKJE HIJLKEMA, Weduwe IJPE JARDINGA, in den gezegenden ouderdom van bijna 68 jaren.

Sneek,
den 11 Januarij 1842.

FROUKJE JARDINGA,
mede uit naam van mijne Zuster
en behuwd Broeders.

•• Het behaagde de Voorzienigheid heden middag door den dood van mijne zijde weg te rukken mijn waarde Echtgenoot ADRIANUS HEINS VAN DIJK, in leven Deurwaarder bij de Directe Belastingen, in den ouderdom van bijna 41 jaren, na eene echtvereeniging van ruim tien jaren, mij nalatende zes Kinderen, te jong om het verlies te kunnen beseffen.

Franeke,
den 11 Januarij 1842.

MATJE v. D. VEEN,
Wed. A. H. VAN DIJK.

•• Heden werd mijn Vaderhart diep bedroefd, door het overlijden van mijne eenigste beminde Dochter ANTJE JOCHEMS TERGUIN; zij overleed aan de gevolgen eener slijmberoerte in het drie en dertigste jaar haars levens.

Leeuwarden,
den 14 Januarij 1842.

J. TERGUIN,
Eerste Deurwaarder bij het Provinciaal
Geregtshof van Vriesland.

•• Heden nacht is na eene sukkeling van 8 maanden overleden, mijn geliefde jongste Zoon GERHARDUS POSTHUMA JR., in leven Olieslager en Negotiant te Dockum, in den bloeienden leeftijd van 23½ jaren.

Dockum,
den 15 Januarij 1842.

G. W. POSTHUMA.
Mede namens mijne overige Kinderen
en Behuwdkinderen.

DE BURGEMEESTER DER STAD HARLINGEN, roept bij deze ter reclame op, elk en een iegelijk, die tot het zuivere provenu vermeent gerechtigd te zijn ter zake verkoop van eene alhier als zeevond aangebrachte en onlangs verkochte beschadigde KIST THEE, ten einde in het bezit daarvan te kunnen geraken.

Harlingen,
den 13 December 1841.

De Burgemeester voornoemd,
J. RODENHUIS.

DE Floreenpligtigen van de Hervormde Godsdienst worden opgeroepen, om op Vrijdag den vierden Februarij 1842, te tien ure 's voormiddags te verschijnen in de Kerk te Makkinga, om in persoon of bij behoorlijke volmagt te stemmen eenen PREDIKANT in de Hervormde Gemeente van Makkinga, Elslo en Langedijke, en zulks volgens het bestaande Reglement.

In naam des Kerkeraads van voornoemde gecombineerde Gemeente,
H. W. J. SANNES, Consulent.

DE ARMVOOGDEN te Kollum, noodigen bij deze uit, alle gehuwde personen, van de Hervormde Godsdienst en voorzien van voldoende attesten van goed zedelijk gedrag, welke genegen zijn, den post van VADER en MOEDER waar te nemen in het Armhuis aldaar, welke op den 12 Mei 1842 vakant is. — De gegadigden worden verzocht, zich in persoon te vervoegen vóór den 29 Januarij e. k., bij de Armvoogden te Kollum, bij wien de voorwaarden te vernemen zijn.

AANBESTEDING.

Men gedenkt bij beslotene briefjes aan te besteden: Het maken (en der leverantie der Materialen van dien) van eene nieuwe BRUG over de Menaldumer Vaart, op Wanserbueren nabij het dorp Menaldum; waarvan het Bestek en Teekening ter lezing zal liggen bij den Kastelein Jan Schaafsma, in gemelden dorpe. De gegadigden worden verzocht de briefjes vóór of op den 22 Januarij e. k., franco in te zenden bij F. A. GERBENS, in voornoemden dorpe.

MR. J. D. VAN DER PLAATS, openbaar Notaris, residerende te Leeuwarden, zal, op Maandagen den 24 Januarij 1842 provisioneel, ten huize van den Heer L. Beugelaar, en den 31 Januarij daaraanvolgende finaal, bij C. Pelle, alhier, telkens des namiddags ten 4 ure, verkoopen:

Eene KOOPMANS HUIZINGE, met PLAATS en verdere annexen, staande en gelegen op de Tuinen te Leeuwarden, gequôteerd met letter B, no. 80, thans door den Koopman Meijer bewoond; den 12 Mei 1842 te aanvaarden.

Biljetten te bekomen en Condities te vernemen bij den Notaris.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN

eene Zathe en Landen te Oppenhuizen.

MR. J. J. WIERSMA, Notaris te Sneek, gedenkt publiek aan de meestbiedenden tegen genot van strijk- en verhoogelden te verkoopen:

Eene uitmuntende en zeer vruchtbare ZATHE en LANDEN, met derzelver sterke en welbetimmerde HUIZINGE en SCHURE, VARKENSHOK, KAASHOK, HOVINGE, PLANTAGIE en WATERMOLEN cum annexis, staande en gelegen nabij de Buren te Oppenhuizen, de Huizinge aldaar gekwoteerd met no. 21, groot in het geheel naar kadastrale meting 23 bunder 53 roede 60 el, (daaronder begrepen de oppervlakte van Huis en Erf, Boomgaard, Molen en Erf) zijnde van het overige 14 bunder 3 roede 70 el best Binneland, onmiddellijk achter de Huizinge gelegen en 9 bunder 80 el dito Buitenland aldaar, alsmede een perceeltje van 30 roede 50 el Riet, bekend bij het Kadaster van de gemeente Oppenhuizen sectie A, nos. 182, 193, 377 tot en met 382, 384, 386, 387, 388, 394, 395, alsmede 184, gedeeltelijk belast te Oppenhuizen met 8 Floreen 9 Stuivers 8 Penningen en te Uitwellingerga met 3 Floreen 13 Stuivers 8 Penningen, thans bij Durk Tjeerd Zijlstra en Vrouw als huurders in gebruik, en zulks in 5 percelen nader en breeder bij Biljetten te deduceren; op St. Petri en 12 Mei 1842 vrij te aanvaarden.

STRIJKGELD f 100.

Wie gading maken, komen op Dingsdagen den 18 Januarij en 1 Februarij 1842, telkens des namiddags ten 2 ure, ten huize van den Kastelein Geert de Ruiter, in de Herberg de Plantagie even buiten de Oosterpoort te Sneek en koopen op Condities alsdan voor te lezen en welke inmiddels te vernemen zijn ten Kantore van den Notaris voornoemd.

DE Notaris A. BINNERTS, te Heerenveen, zal, ten gevolge van buitengewone omstandigheden, op Maandag den 24 Januarij 1842, 's avonds ten 7 ure, ten huize van de Weduwe Meijer, in het Posthuis aldaar, bij voorloopige toewijzing, verkoopen:

Het VEERSCHIP van Heerenveen op Groningen vice versa, de jonge Jacob genaamd, zijnde sterk betimmerd en in besten staat onderhouden, groot 24 ton; met deszelfs staand en loopend Want en completen Inventaris; zoodanig hetzelfde door den eigenaar S. van der Werff is bevaren, liggende aan het Kerkhof te Heerenveen; dadelijk na den palmslag te aanvaarden en inmiddels UIT DE HAND TE KOOP.

MR. C. DE RANITZ, Notaris te Leek, zal, ten verzoeken van de Weduwe en Erven D. W. ROETERS, te Leek, ten huize van de Weduwe M. J. Jursema, aldaar, op Maandag den 24 Januarij 1842, des avonds ten 6 ure, publiek veilen en verkoopen:

Eene aanzienlijke BEHUIZING en groote SCHUUR, no. 125, en TUIN, te zamen groot 12 roede en 70 el, doende jaarlijks tot grondpacht f 4,60, staande en gelegen te Leek, zeer nabij het Verlaat in het Leekster Hoofddeep, zijnde eene BOEKWEITMAALDERIJ, welk beroep daarin sedert jaren met goed gevolg is uitgeoefend.

DE BOEKWEITMOLEN zal ook afzonderlijk worden gepresenteerd.

C. DE RANITZ, Notaris.

DE Notaris A. R. ATTEMA, te Wolvega, zal, op Vrijdag den 28 Januarij 1842, des namiddags ten drie ure, ten huize van den Kastelein Kopfer, aldaar, bij den finalen palmslag, presenteren te verkoopen:

Zekere ZATHE en LANDEN, met HUIZING en eene voor weinige jaren nieuw gebouwde annexe SCHUUR, en prokwoza WATERMOLEN, staande en gelegen te Nijeholtwolde, gedeeltelijk aan den Straatweg, groot 6. 06. 50 Weiland, 3. 99. 30. Bouwland, 13. 75. 80 Hooi- en Klijnland, en 7. 73. 50 uitgeveende Grond of Water, zoodanig door den eigenaar Douwe Tjeerts van der Linde, wordt bewoond en gebruikt; op St. Petri, den 12 Mei, en St. Jacobi 1842 te aanvaarden, en zulks in 14 percelen; waarop geboden is f 5900.

DE geannonceerde PUBLIEKE VERKOOP van eene HUIZINGE en BAKKERIJ te Rien onder Luskewierum, welke gehouden zoude worden door den Notaris A. HAAGSMA, te Wommels, ZAL GEEN VOORTGANG

Bij beslotene briefjes te huur,

Van af Petri en Mei 1842, voor den tijd van 5 jaren: Eene vruchtbare ZATHE en LANDEN, groot 42 bunder 8 roede en 10 el, alle Greidlanden, gelegen nabij de Lemmer; thans in gebruik bij A. L. Tjalma. De Condities liggen ter lezing bij J. J. DONKER, in de Lemmer, waar ook de briefjes moeten worden ingeleverd vóór den 25 Januarij 1842.

Te huur, op den 12 Mei 1842 te aanvaarden:

Een HUIS, met PLAATS en BLEEK, op het Noordvliet, letter M. no. 12 (met of zonder Tuin). Te bevragen bij den eigenaar C. J. FEDDES, op het Noordvliet te Leeuwarden.

Uit de hand te koop:

Eene uitmuntende ZATHE en LANDEN, met kapitale VOOR-HUIZINGE en nieuwe SCHUUR c. a., groot ruim 16 bunder uitmuntend Greidland, staande en gelegen onder den dorpe Lollum, get. letter L, no. 4; te aanvaarden Petri en Mei 1842. Te bevragen bij den Eigenaar L. SLUITER, te Arum. UIT DE HAND TE KOOP: Een KOFCHIP met ZEIL en TREIL, groot 27 tonnen, lang 12 el en 60 duim, hol 1 el en 21 duim, wijd 2 el 72 duim. Te bevragen bij den Eigenaar J. B. v. d. MEULEN, te Rottevalle.

Uit de hand te koop:

Een halfsleten TJALKSCHIP, groot 53 ton, genaamd de Drie Gebroeders, liggende op de Rohel onder Harkema Opeinde, eigen aan LIKELE OEGES HOEKSTRA, aldaar.

DE bekende en onbekende schuldeischers, bevoorregte en de Pand of Hipotheek hebbende daaronder begrepen, in het faillissement van ANNE BLEEKER, Verwer en Glazenmaker, wonende te Harlingen, worden bij deze opgeroepen om in persoon of bij geregtigde lastgeving daartoe behoorlijk Gevolmagtigde te verschijnen op Vrijdag den 21 Januarij 1842, des voormiddags elf uur, in het locaal der teregtzittingen van de Arrondissements Regtbank te Leeuwarden, staande in de Wisjesdwinger aldaar, ten einde, met overlegging der bewijzen, hunne Schuldvorderingen ten laste van gemelden gefailleerde te doen verifiëren en des gevorderd, de deugdelijkheid derzelve met eede te bevestigen.

Harlingen,
den 31 December 1841.

De Curator in voornoemd Faillissement,
M. GOSLINGS.

ALLE degenen welke iets verschuldigd zijn aan, of te vorderen hebben van de Boedels van wijlen SIBBEN BROERS en AALTJE SINNEMA, in leven Echtelieden te Leeuwarden, worden verzocht daarvan vóór den 1 Februarij 1842 betaling en opgave te doen ten Kantore van den Notaris Mr. C. WIERSMA, op den hoek der St. Jacobstraat en Nieuwestad te Leeuwarden.

DE Ondergeteekende, zijne LIJNBAAN overgedragen hebbende aan den Heer D. L. J. BALKSTRA, bedankt mits deze zijne begunstigers voor het in hem gestelde vertrouwen, en beveelt zijnen opvolger in hetzelfde aan.

Workum, den 2 Januarij 1842.

DE Ondergeteekende, blijkens bovenstaande advertentie, de LIJNBAAN DE HAAN van den Heer S. de JONG hebbende overgenomen, beveelt zich op het minzaamst in de gunst zijner geëerde Stad- en Landgenooten aan, met belofte van alles te zullen aanwenden, om, door eene billijke en solide bediening, zich het vertrouwen, dat men in hem zal gelieven te stellen, waardig te maken.

Workum, den 2 Januarij 1842.

LOUW JANS BALKSTRA.

Instituut te Warfum.

Met April e. k. zal de Ondergeteekende te WARFUM (prov. Groningen) eene KOSTSCHOOL openen, om daarin onderwijs te geven in NIEUWE en OUDE TALEN en in die WETENSCHAPPEN, welke ter opleiding tot de Akademische lessen, of bij eene beschaafde en wetenschappelijke opvoeding gevorderd worden.

Om nadere inlichtingen gelieve men zich, met vrachtvrije brieven, te vervoegen bij den Boekhandelaar J. B. WOLTERS, te Groningen, of te Beetsterzwaag bij

Dr. P. P. KREMER.

Op verzoek van voornaame Veehandelaren uit Vriesland -- en Groningerland.

(Door de thans zoo schoone gelegenheid der Provincien ter vervoer over den nieuw aangelegden Grintweg van Genemuiden naar Kampen, en verder van eenen Straatweg op Holland)

Heeft de Ondergeteekende de eer, aan belanghebbenden te berigten, dat buiten zijne gewone STALLING, eene GEHEEL NIEUWE is daargesteld — tot berging van 50 stuks — en wel voor ieder eene ruimte van 1 el 99 streep. Beveelt zich in ieders gunst; belooft eene goede behandeling.

NB. Logement de Zon, vóór de Sluis te Kampen, aan het einde der Grintwegen van Zwolle en Genemuiden.

F. M. H. COHEN, Tandmeester van het Nederlandsch Instituut van Doofstommen te Groningen, zal zijn Geabonneerden bezoeken, te Dockum op den 18 dezer en is als dan te spreken of te ontbieden in het Logement de Posthoorn; den 19den, 20sten, 21sten en 22sten te Leeuwarden, gelogeerd bij den Heer PELLE.

PS. Bovengenoemde berigt ter voorkoming van abuisen, dat hij altijd in de Courant vooraf bekend gemaakt heeft, en verder bekend maken zal, de plaatsen welke hij bezoekt tot uitoefening van zijn vak, en geen adressen in persoon noch door anderen heeft laten terug vorderen en hij verders geen adressen meer zal afgeven.

DE HARDRIJDERIJ OP SCHAATSEN te SNEEK, vroeger geanceerd, blijft tot nadere advertentie uitgesteld.

JO()OF Twee ongehuwde WAGENMAKERSKNECHTS die hun werk ten deele verstaan, kunnen dadelijk of op aanstaande Mei vast werk bekomen bij G. J. ANKERMAN, Smid en Wagenmaker te Oudeschoot nabij het Heerenveen.

JO()OF Eene BOOMKWEKERSKNECHT, zijn werk goed verstaande, kan vast werk bekomen bij L. VLASKAMP, Boomkweker te Dokkum.

JO()OF Eene ongehuwd KLEERMAKERSKNECHT van de Hervormde Godsdienst, het Grootwerk grondig verstaande, kan op den 12 Mei 1842 voor een jaar vast werk bekomen. Adressere zich met vrachtvrije brieven of in persoon bij J. DE HOO, te Kollum.

JO()OF ER WORDT VERMIST een JAGTHOND, zijnde een Reu, en korten staart, luisterende naar den naam van Bello. — Die denzelven teregt brengt bij J. F. VAN DRUTEN, Boekhandelaar te Sneek, zal genereus beloond worden.

*** G. T. N. SURINGAR, te Leeuwarden, heeft uitgegeven en gesteld: bij meest alle Boekhandelaren in deze Provincie verkrijgbaar

PROVINCIALE

OF ZOOGENAAMDE

KANTOOR - ALMANAK

van Vriesland, voor het jaar 1842. Houdende aanwijzing van het personeel der verschillende Besturen, Collegien en Autoriteiten in deze Provincie, alsmede van plaatselijke Inrigtingen, Commissien en Administratien; voorts (onder de Middelen van Vervoer) opgave van het vertrek en de aankomst der voornaamste Veer- en Trekschepen, van Stoombooten, Diligences etc. Voorzien van een algemeen register en alfabetischen bladwijzer, benevens kalender, en almanak voor dagelijksche aanteekeningen.

*** Door J. B. WOLTERS, Boekverkooper te Groningen, is alom verkrijgbaar gesteld:

I. Mr. A. OUDEMAN, Het Nederl. Wetboek van Burgerlijke Regtsverordering, naar deszelfs beginselen ontwikkeld, en door Formulier in praktisch gebruik. Met eene Voorrede van Mr. H. NIENHUIS, Hoogleraar. 1 dls. 2de stuk en IV dls 1ste stuk. — Bij inteeke f 3,15; buiten inteeke f 3,40.

II. Het NIEUWE TESTAMENT, naar de Staten-vertaling ingerigt overeenkomstig de tegenwoordige spelling. In gr. 8°, voor slechts f 1,25.

Aangaande deze duidelijke, zuivere en zeer goedkope uitgave leze men het alom gratis te bekomen Berigt.

III. WAGNER'S Bijbelsche Verhalen, voor Scholen en Huisgezinnen, door Dr. L. S. P. MEIJBOOM. Twee stukjes. Derde druk. In kl. 8°. Voor f 0,60.

TER LEEUWARDER COURANTDRUKKERIJ.